

Poslanecká sněmovna
Parlamentu ČR
Sněmovní 4
118 26 Praha 1

16. října 2008

Výzva k zachování občanských práv zakotvených v zákoně o ochraně přírody a krajiny (tisk 580)

Vážené poslankyně a poslanci Parlamentu ČR,

dovolujeme si obrátit se na Vás souvislosti návrhem novely zákona o ochraně přírody a krajiny (č. 114/1992 Sb.), jehož projednání v prvním čtení je jako tisk 580 zařazeno na nejbližší schůzi Poslanecké sněmovny.

Jsme znepokojeni návrhem, který předložila skupina čtyř poslanců (Miloš Melčák, Michal Pohanka, Karel Sehoř a Milan Šimonovský) a jehož cílem je znemožnit účast občanů zastoupených občanskými sdruženími ve stavebních řízeních. Jsme přesvědčeni o tom, že tento krok by vedl k oslabení principů demokracie a transparentního rozhodování.

Zákon o ochraně přírody a krajiny dává ve své současné podobě obyvatelům měst a obcí možnost vznášet připomínky ke všem projektům a záměrům, které mohou negativně ovlivnit životní prostředí. Úřad, který rozhoduje o nové výstavbě, umístění infrastruktury, výrobního nebo průmyslového podniku, pak musí posoudit nejen samotný záměr, ale i připomínky a návrhy veřejnosti. Teprve pak může vydat rozhodnutí.

Tato procedura zvyšuje kvalitu rozhodovacího procesu, neboť podporuje řešení nedostatků a zohlednění konstruktivních připomínek. Otevřená diskuse o různých variantách umožňuje nalézt řešení přijatelné jak pro stavebníka, tak i pro další zainteresované skupiny. Zapojení veřejnosti do rozhodování zvyšuje zájem občanů o dění ve městě či obci.

Předložený poslanecký návrh novely zákona směřuje k omezení práv občanů. Účast veřejnosti by podle něj měla být zcela vyloučena u stavebních řízení, v nichž se ovšem často řeší klíčové otázky související s vlivem staveb a provozů na životní prostředí. Občané by do budoucna ztratili například možnost ovlivnit způsob provozu zařízení, organizaci výstavby apod.

Účastníkem stavebních řízení není obec (pokud není vlastníkem sousedního pozemku, nebo přímo pozemku, kde se staví). Navrhovanou změnou zákona by tak ztratili občané úplně možnost ochrany svých zájmů, vyjma ochrany vlastnických práv. Prostřednictvím účasti občanských iniciativ, které upozorňují na závažné otázky spojené s novými projekty a navrhují konkrétní zlepšení připravovaných záměrů, dochází často ke schválení stavebních projektů v podobě přijatelné pro co největší část obce.

Pokud občané ztratí možnost uplatit připomínky k novým stavbám a rozvojovým projektům ve správních řízeních, obáváme se, že to povede k celkovému snížení zájmu obyvatel o věci

veřejné a zvýšení napětí v případě kontroverzních záměrů. Návrhy veřejnosti nebudou moci být řádně projednávány a vypořádávány. Poslanecký návrh vede k omezení demokratických principů, zakotvených v zákoně, a blokuje otevřenou diskusi o budoucnosti měst a obcí.

Poslanecká iniciativa je odůvodněna potřebou opravy údajné chyby v zákoně. Poslanci dovozují, že není-li právo veřejnosti na účast ve správních řízeních ustanoveno přímo stavebním zákonem, pak není možné jej uplatnit podle zákona o ochraně přírody a krajiny. Proto se má návrh novely zákona projednávat ve zkrácené proceduře.

Toto zdůvodnění návrhu je zjevně účelové. Zvláštní právní předpisy – vedle zákona o ochraně přírody např. také zákony chránící zdraví obyvatelstva – mohou vždy upravit specifické typy rozhodovacích procesů. V tomto případě upravuje stavební zákon proceduru stavebního řízení, přičemž zákon o ochraně přírody a krajiny umožňuje zapojení veřejnosti do rozhodovacího procesu. Nejde tedy o chybu zákonodárce, ale běžnou legislativní praxi.

Je nám známo, že Poslanecká sněmovna parlamentu projednávala návrhy k omezení účasti veřejnosti v rozhodovacích procesech, zakotvené v zákoně na ochranu přírody, již několikrát v minulosti. Zatím vždy byly podobné návrhy odmítnuty jako neopodstatněné. Žádáme Vás, abyste také v tomto případě omezení práv veřejnosti odmítli a hlasovali v prvním čtení proti navržené novele zákona. Přispějete tím k zachování demokratických principů v českém právu.

S pozdravem,

Ing. Josef Antoš
Zastupitel Městské části Praha 12

Jaroslava Bambasová
Zastupitelka kraje Vysočina

Karolína Brabcová
Zastupitelka Městské části Praha 3

Ing. Pavel Březa
Zastupitel města Brna

Pavel Čížek
Starosta města Spálené Poříčí

Zdenka Dohnálková
Zastupitelka města Tišnova, vedoucí Komise životního prostředí Rady města Tišnova

František Dvořák
Starosta obce Radňovice

Mgr. Jasna Flamiková
Zastupitelka města Brna a Městské části Brno Střed

Ing. Soňa Glozigová
Zastupitelka města Chebu

Ing. Rostislav Hanák
Zastupitel města Kuřimi

Ing. Ladislav Hrabal, CSc.
Starosta Městské části Praha – Klánovice

Doc. RNDr. Jiří Hudeček, CSs.
Zastupitel Městské části Praha 15

Helena Illnerová
Bývalá předsedkyně Akademie věd ČR

Lucie Inmanová
Zastupitelka Městské části Praha 13

Vladimír Jakubec
Zastupitel města Boskovice

Jan Kavan
Poradce předsedy Poslanecké sněmovny PČR

Mgr. Petra Kolínská
Zastupitelka hlavního města Prahy a Městské části Praha 6

Antonín Kmoch
Místostarosta města Přeštice

Ing. Martin Kolařík
Zastupitel města Přerova

Ing. Jaroslav Korf
Zastupitel Městské části Praha 8

Mgr. Iva Kotvová
Zastupitelka hlavního města Prahy a Městské části Praha 4

Kateřina Manová
Zastupitelka Městské části Praha 7

Ivan Mařák
Zastupitel města Uherské Hradiště

Mgr. Libuše Motanová
Zastupitelka města Lipník nad Bečvou

Miloš Mrkvička
Zastupitel Městské části Praha 10

JUDr. Drahoslav Oulehla
Zastupitel kraje Vysočina

Ing. Jan Polomský
Zastupitel Městské části Praha – Modřany, člen komise pro životní prostředí

Vít Prechal
Zastupitel a člen rady města Jihlavy

Ondřej Rut
Zastupitel Městské části Praha 3

Mgr. Marcel Řimák
Radní města Veselí nad Moravou

Jan Sigl
Zastupitel Městské části Praha 2

Josef Sklenář
Zastupitel a člen rady města Jihlavy

Ing. Radka Soukupová
Zastupitelka Městské části Praha 11

RNDr. Radek Stejskal
Zastupitel Městské části Praha 8

JUDr. Štěpán Stupčuk
Zastupitel Městské části Praha 6

Eva Štampachová
Zastupitelka Městské části Praha 11

Karel Šťastný
Zastupitel města Horažďovice

Jana Titlbachová
Zastupitelka Městské části Praha 1

Petr Tomáš
Zastupitel města Lipník nad Bečvou

Ing. Jiří Váral
Starosta obce Slavičky